

Der vil utvivlsomt ikke være nogen Uenighed om Formaalet med dette Lovforslag, der jo er det sikkert i Øjeblikket meget populære: at spare Penge. Sindssygehospitalet er blevet en stor Institution, der aarligt tynger saa stærkt paa Statens Budget — det samlede Beløb andrager i Øjeblikket omkring 9 Mill. Kr. —, at enhver sikkert ønsker, at Administrationen skal foregaa ikke blot paa forsvarelig Maade overfor de Medmennesker, som tages i disse Hospitalers Varetægt, men ogsaa paa den for Staten mest økonomiske Maade. Det blev imidlertid i sin Tid af Medicinalkommissionen ved en Undersøgelse konstateret, at der utvivlsomt paa Grund af den nuværende Administrationsform findes forskellige Mangler baade af rent administrativ og ikke mindst af økonomisk Art ved disse Institutioners Styrelse. Det blev bl. a. konstateret, at Pladserne ofte udnyttes paa utilfredsstillende Maade. Samtidig med, at der fandtes Hospitaler som f. Eks. Middelfart Hospital, der ikke blot altid var belagt, men oven i Købet som Regel var overbelagt, for at man kunde imødekomme den utvivlsomt tilstedeværende Trang hos mange Mennesker til at faa deres Familiemedlemmer anbragt paa et Sindssygehospital, fandtes der andre Hospitaler, hvor Pladserne ingenlunde var udnyttede blot tilnærmelsesvis til Maksimum. Der fandtes Hospitaler som Nykøbing Hospital, hvor Aar i Træk kun mellem Trefemtedelen og Halvdelen af de forhaandenværende Pladser var belagt. Det var selvfølgelig utilfredsstillende ikke blot set fra Befolkningens Synspunkt, som trængte til at faa paarørende anbragt, men det var ogsaa utilfredsstillende, set fra Statens Synspunkt, at de med stor Bekostelighed tilvejebragte Pladser ikke udnyttedes bedre.

Endvidere kom Medicinalkommissionen ind paa at undersøge selve den økonomiske Drift, og ogsaa her fik man Indtrykket af, at der savnedes Ensartethed, at de Udgifter, der var forbundne med en Patients Ophold paa et af Hospitalerne, tidt stod i et mærkværdigt og uforklarligt Misforhold til Udgifterne paa et ganske tilsvarende Hospital andetsteds. Hvis man f. Eks. sammenlignede et Par Hospitaler som Viborg og Nykøbing Hospitaler, der begge kun har 3die Forplejningsklasse, kunde man ikke undgaa at blive opmærksom paa den ganske overordentlige Forskel i Udgiften pr. Patient. Dette blev for Medicinalkommissionen Hovedaarsagen til, at man søgte Vej frem til en Reform

paa dette Omraade. Jeg ønsker her at gøre opmærksom paa et Forhold, som først for nylig er blevet mig bekendt — til min Forbavselse for øvrigt —, nemlig at dette Spørgsmaal i Virkeligheden har været rejst paa et tidligere Tidspunkt, idet det har været rejst af en af Venstres tidligere Justitsministre, Justitsminister Bülow, i Aaret 1910 og længere frem. Allerede paa dette Tidspunkt blev Justitsminister Bülow opmærksom paa disse Misforhold og foretog Undersøgelser. Der findes i saa Henseende et betydeligt Materiale i Justitsministeriet, som mærkværdigvis aldrig har været til Behandling eller er blevet forelagt for Medicinalkommissionen. Jeg skal ikke her udtale mig om Aarsagen, men kun beklage, at noget saadant kunde ske. Det er mig en Glæde at kunne gøre opmærksom paa, at en af Venstres Justitsministre allerede paa et langt tidligere Tidspunkt har sat Fingeren paa disse Spørgsmaal med fuld Forstaaelse af, at der her trængtes til en Reform, og det er mig en Glæde, at det nu lykkes — hvad jeg haaber, det vil — under et nyt Venstreministerium at føre denne Sag til en god og tilfredsstillende Løsning.

Nu kunde man spørge: Behøver det nødvendigvis at ske paa den foreslaede Maade? Der er intet mærkeligt i, at man, ikke mindst fra Befolkningens Side, men sikkert ogsaa fra Rigsdagens Side, ser med en vis Skepsis paa Oprettelse af nye Embeder, og det er dog det, der her er Tale om, idet der er Tale om at ansætte en Direktør for Sindssygehospitalet. Der er mange, som i deres Skepsis overfor Økonomien i Danmark maaske er tilbøjelige til at sige: Den sikre Sag er her den forøgede Udgift til denne nye Direktør med eventuelt senere efterfølgende Personale, og det tvivlsomme er de Besparelser, der kan komme ud af det. Hvis det virkelig skulde vise sig, at man i Udvalget med Rette kunde pege paa, at det samme Maal kunde naas ad andre Veje, f. Eks. ved en rent administrativ Reform indenfor det nuværende Justitsministerium, skulde jeg for mit Vedkommende og mit Parti for sit Vedkommende intet have herimod. Vort Formaal er paa ingen Maade at skabe nye Embeder, vort Formaal er her absolut det økonomiske: at opnaa efter vor Mening fuldt ud berettigede og vel motiverede Besparelser paa dette store Statsomraade.

Om de enkelte Paragraffer skal jeg kun gøre ganske faa Bemærkninger. Som allerede før sagt, slutter de sig til det af